

DLACZEGO JEŻE *Erinaceus sp.* GINĄ NA DROGACH?

Przemysław Stolarz¹, Ewa Stolarz¹, Piotr Fogel², ¹Centrum Ekologii Człowieka, Wesola,
²Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Warszawa

Poster: II Konferencja „Fauna miast” Bydgoszcz 20-22.09.2001 streszczenie: w: Indykiewicz P. (red.):
Bioróżnorodność i ekologia populacji zwierzęcych w środowisku zurbanizowanym. KPCEE Bydgoszcz 2001.

Słowa kluczowe: jeż, ruch drogowy

Keywords: hedgehog, road traffic,

114 hedgehogs *Erinaceus europaeus* were found killed by cars, among them 30.7% in urban area. In 31.6% hedgehogs were located near waybows and 22.8% near hills. In most intensively observed area 0.36 hedgehog/km/year were found.

Analizowano okoliczności terenowe i sezonowe w 114 przypadkach jeży przejechanych ze skutkiem śmiertelnym przez samochody na drogach utwardzonych w okolicach Warszawy. Przejechane jeże znajdowano od pierwszej dekady kwietnia (najwcześniej 06.04.1997r.) do trzeciej dekady września, z największym nasileniem w kwietniu i maju (łącznie 56,1%). 30,7% stwierdzeń dotyczyło terenów miejskich, a 25,4% terenu zabudowanego. 31,6% martwych jeży znaleziono w pobliżu zakrętów i łuków drogi, a 22,8% na wzniesieniach terenowych, mimo, że takie miejsca mają nieznaczny udział w całkowitej długości dróg. Na badanym systematycznie przez 10 lat odcinku o długości 5 km między osiedlami Marysin Wawerski (Warszawa) i Groszówka (Wesoła) na 18 stwierdzeń (0,36/km/rok), 7 dotyczyło 200-metrowego odcinka między dwoma zakrętami, a kolejne 4 innych odcinków przylegających bezpośrednio do zakrętów. Taka lokalizacja stwierdzeń wynika ze strategii obronnej jeża, który zaskoczony (np. przez samochód wyjeżdżający zza zakrętu lub góry) zamiera nieruchomo i staje się ofiarą wypadku, a widząc pojazd z dużej odległości ucieka i zachowuje życie. Z punktu widzenia ochrony jeży drogi proste są bezpieczniejsze niż kręte, dostosowane do lokalnej konfiguracji terenu i wymagające mniej rozległych prac ziemnych. Sporadycznie znajdowano martwe jeże na drogach z instalacją oświetleniową. Duża liczba stwierdzeń w kwietniu i maju może wynikać z nakładania się aktywności człowieka i jeża z powodu krótkiego dnia. Nie obserwowano związku między natężeniem ruchu i liczbą stwierdzeń.